

201406301556437908

शासकीय रेखाकला परीक्षांचे शुल्क,
आकस्मिक खर्च, विद्यार्थ्यांच्या बक्षीसांची
रक्कम, कर्मचा-यांचा मेहनताना व इतर
अनुषंगिक शुल्कात वाढ करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र.एडीआर-२०११/(१०९/११)तांशि-६
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०००३२
दिनांक :- २६ मार्च २०१२

- वाचा :- १) शासन निर्णय शिक्षण विभाग क्र.एडव्स १२७४/५११२५/क्यू, दि.१/८/१९७४
२) शासन निर्णय क्र.एडव्स-१२८२/५४५/(६११९)तांशि-३, दि.२३ जानेवारी १९८९
३) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग-१२८१/२८५/तांशि-४, दि.१७/१०/१९८१
४) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र.एडव्स १२९०/(८५३९),तांशि-३,
दि.१४/१/१९९१
५) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र.एडव्स १२८७/५४४९/(७२८०)
सांशि-३, दि.१६/५/१९८८
६) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र.एडव्स १२७५/(क्यू-७९७५),
दि.१९/५/१९७५
७) शासन निर्णय क्र.एडव्स १३९६/१८८५/(५००)सांशि-५, दि.८/१०/१९९९
८) कला संचालनालयाचे क्र.शारेप-२०११/चार/६८४, दि.२४/३/२०११ चे पत्र

प्रस्तावना :- कला संचालनालयाकडून माध्यमिक शालेय स्तरावर शासकीय रेखाकला परिक्षेअंतर्गत एलिमेंटरी व इंटरमिजिएट झूईंग ग्रेड या दोन प्रकारच्या परिक्षा राज्यात व राज्याबाहेरील केंद्रावर आयोजित करण्यात येतात. या परिक्षेसाठी नियुक्त करण्यात येणा-या अधिकारी/कर्मचा-यांचा मेहनताना व मानधन, केंद्रांना प्रतिविद्यार्थी देण्यात येणारा आकस्मिक खर्च, विद्यार्थ्यांचे परिक्षा शुल्क तसेच गुणवत्ता धारक विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी बक्षीसांची रक्कम व इतर अनुषंगिक बाबींच्या दरामध्ये सुधारणा करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

वरील सर्व बाबींचे दर, विषयानुरूप स्वतंत्र शासन निर्णयान्वये संदर्भांमध्ये नमुद केल्यानुसार फार पूर्वी सुधारित करण्यात आलेले होते. प्रचलित दर व-याच वर्षापूर्वीपासून लागू केलेले असल्यामुळे गेल्या काही वर्षांमध्ये महागाई निर्देशांकात झालेली वाढ विचारात घेता त्यामध्ये वाढ करणे क्रमापन्न होते.

ग्रेड परिक्षा ह्या शालेय स्तरावरील परिक्षा असून विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या उपजत कला गुणांचा विकास होऊन त्यांना प्रोत्साहन मिळण्याच्या दृष्टीने शालेय स्तरावर एलिमेंटरी व इंटरमिजिएट या परिक्षेतील गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थ्यांना रोख बक्षीस देण्यात येतात. विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या

बक्षीसांच्या दरात व संख्येमध्ये वाढ करण्याचेही विचाराधीन होते. वरील सर्व बाबी विचारात घेऊन खालीलप्रमाणे शासन निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :- कला संचालनालयाकडून आयोजित करण्यात येत असलेल्या शासकीय रेखाकला परीक्षा अंतर्गत घेण्यात येणा-या एलीमेंटरी व इंटरमिडीएट ड्राईंग ग्रेड या दोन प्रकारच्या परिक्षासाठी नियुक्त करण्यात येणारे अधिकारी / कर्मचारी यांच्या मेहनतान्यात तसेच मानधनात वाढ, केंद्रांना प्रति विद्यार्थी देण्यात येणारा आकस्मिक खर्चात वाढ, विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात येणारे परिक्षा शुल्कात वाढ तसेच गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी बक्षीसांची रक्कम व बक्षीसांची संख्या तसेच इतर अनुषंगिक बाबीसाठीचा खर्च सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविल्यानुसार (विषयनिहाय पृष्ठ १ ते ५) वाढ करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे शासकीय रेखाकला परिक्षेसंदर्भातील दर सन २०१२-२०१३ या शैक्षणिक वर्षापासून लागू करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. यासाठी होणारा खर्च भागणी क्र.डब्ल्यू-४, २२०५ कला व संस्कृती, १०१- ललित कला शिक्षण, (०१) कला संचालनालय (२२०५११८७), २८ व्यावसायिक व विशेष सेवा प्रदाने या लेखाशीर्षाखाली संबंधित वर्षासाठी मंजूर असलेल्या तरतुदीमधून भागविण्यात येईल.

सदर आदेश पित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४८/१२,व्यय-५, दि.६/२/२०१२ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व तावाने,

(र.रा.दोरसिटवार)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,
अभिधान व लेखाधिकारी, मुंबई
✓ महालेखापाल (लेखा व अनुमेयता) महाराष्ट्र १-२, मुंबई / नागपूर
महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य १-२, मुंबई / नागपूर
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
कोषागार अधिकारी, (सर्व)
कला संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
परीक्षा नियंत्रक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
निरीक्षक, चित्रकला व शिल्प, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक (लेखा/रका/ग/क/फ)
वित्त विभाग (लाय-५)
निवड नस्ती (तांशि-६)

परिशिष्ट “एक”

शासकीय रेखाकला परीक्षा आयोजनासाठी काम करणा-या तसेच विविध परीक्षा संज्ञेतील अधिकारी / कर्मचा-यांना मिळणारा सध्याचा व सुधारीत मेहनताना दर्शविणारा एकत्रित तक्ता :-

अ.क्र.	परीक्षेसाठी नियुक्ती अधिकारी/ कर्मचा-यांचे पदनाम	मेहनतानाचे सध्याचे दर (संपूर्ण परीक्षा प्रक्रियेसाठी)	मेहनतान्याचे सुधारीत दर (संपूर्ण परीक्षा प्रक्रियेसाठी)
१	केंद्र प्रमुख (मुख्याध्यापक)	३०० उमेदवारांपर्यंत रु.१००/- व पुढील जादा १०० उमेदवारांना अथवा त्याच्या भागाला रु.२०/- प्रमाणे.	३०० उमेदवारांपर्यंत रु.५००/- व पुढील जादा १०० उमेदवारांना अथवा त्याच्या भागाला रु.१००/- प्रमाणे.
२	पर्यवेक्षक	एका पर्यवेक्षकास प्रत्येक परिक्षित प्रती दिनी रु. १०/- प्रमाणे (२५ विद्यार्थ्यांच्या एका गटास व त्यावरील भागाला एक पर्यवेक्षक प्रमाणे.)	एका पर्यवेक्षकास प्रती दिनी रु.१००/- प्रमाणे (२५ विद्यार्थ्यांच्या एका गटास व त्यावरील भागाला एक पर्यवेक्षक प्रमाणे.) एलिमेंटरी परीक्षा प्रति दिन ३ पेपर व इंटरमिडिएट प्रति दिन २ पेपर असतात.
३	चित्रकला शिक्षक	१०० विद्यार्थ्यांपर्यंत रु.६०/- व पुढील १०० उमेदवारांना अथवा त्यांच्या भागाला रु.१५/- प्रमाणे.	१०० विद्यार्थ्यांपर्यंत रु.३००/- व पुढील १०० उमेदवारांना अथवा त्यांच्या भागाला रु.५०/- प्रमाणे.
४	लिपिक	१०० उमेदवारांपर्यंत रु.५०/- व पुढील १०० उमेदवारास अथवा त्याच्या भागाला रु.१०/- प्रमाणे.	१०० उमेदवारांपर्यंत रु.२००/- व पुढील १००/- उमेदवारास अथवा त्याच्या भागाला रु.४०/- प्रमाणे.
५	शिपाई	प्रत्येक परिक्षेस प्रत्येक शिपायास प्रती दिनी रु.५/-प्रमाणे. शिपायांच्या नेमणुका खालील प्रमाणानुसार करण्यात याव्यात. पहिल्या १०० विद्यार्थ्यांपर्यंत २ शिपाई व पुढील १०० विद्यार्थ्यांस अथवा त्याच्या भागाला १ शिपाई प्रमाणे.	प्रत्येक परिक्षेस प्रत्येक शिपायास प्रती दिनी रु.५०/- प्रमाणे. शिपायांच्या नेमणुका खालील प्रमाणानुसार करण्यात याव्यात. १) पहिल्या १०० विद्यार्थ्यांपर्यंत २ शिपाई. २) पुढील १०० विद्यार्थ्यांस अथवा त्याच्या भागाला एक शिपाई प्रमाणे.
६	उत्तर भाजकाचे रुच	प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या सहा उत्तरपत्रिकांच्या एका संचासाठी पाच पेसे प्रमाणे येणारी रक्कम केंद्राला अदा करावी.	प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या सहा उत्तरपत्रिकांच्या एका संचासाठी ०.५० पेसे प्रमाणे येणारी रक्कम केंद्राला अदा करावी.

परिशिष्ट "दोन"

शास्कीय रेखाकला परीक्षांसाठी काम करणारे अधिकारी, कर्मचारी इत्यादी मानवी घटकांना देण्यात येणारा विद्यमान व सुधारीत विकेंद्रीत मूल्यमापन प्रणाली विचारात घेऊन दाढ दर्शविणारा एकत्रित तक्ता :-

अ.क्र.	अधिकारी/कर्मचा-यांचे पदनाम	मेहनतान्याचे सध्याचे दर	मेहनतान्याचे सुधारीत दर
१	पेपर सेटर्स व	तीन व्यक्तींच्या पॅनलसाठी रु.१८०/- (पलि. व इंटर. च्या प्रत्येकी ६ प्रश्नपत्रिका चांगणाने १२ प्रश्नपत्रिका तीन भाषांमध्ये)	तीन व्यक्तींच्या पॅनलसाठी रु.६००/- प्रती परीक्षा.(पलि.व/इंटरमिडिएट)
२	भाषांतरकार	दोन्ही परीक्षांसाठी सर्व प्रश्नपत्रिकांसाठी १२ प्रश्नपत्रिकांचे भाषांतर करण्यासाठी रु.५०/-	१२ प्रश्नपत्रिकांचे भाषांतर करण्यासाठी, पुरु रिडींग करण्यासाठी प्रती भाषा रु.१५०/-
३	नमुना उत्तरपत्रिका संघ	मुख्य व उपमुख्य समालोचकांच्या पाच संस्थांच्या पॅनलला रु. १५००/-	प्रत्येक व्यक्तींसाठी सदस्य उप समालोचकास रु. ४००/-
४	परीक्षक	एक संघ तपासण्यासाठी रु.१.५०/- प्रमाणे जास्ती जास्त रु.१८००/- मेहनताना देण्याची अनुमती (प्रत्येकी १२०० पेपर्स)	एक संघ तपासण्यासाठी रु.६/- प्रमाणे विद्यार्थ्यांस परीक्षेत प्रविष्ट होणा-या विद्यार्थ्यांची याद लक्षात घेता परीक्षा पेपर तपासणी क्रमाल मर्यादा १५०० इतकी वाढविण्यात यावी.
५	समालोचक	प्रत्येक समालोचकास त्याच्या गटांमधील जास्तीत जास्त मेहनताना मिळविणा-या परीक्षकाचा मेहनताना अधिक २० टक्के मेहनताना. नियुक्त्या खालील प्रमाणानुसार पाच परीक्षकांच्या गटास एक समालोचक राहिलेल्या परीक्षकांसाठी कमीत कमी चार परीक्षक असल्यास एक जादा समालोचक नेमता येईल .	प्रत्येक समालोचकास त्याच्या गटांमधील जास्तीत जास्त मेहनताना मिळविणा-या परीक्षकाचा मेहनताना अधिक २५ टक्के मेहनताना. नियुक्त्या खालील प्रमाणानुसार . पाच परीक्षकांच्या गटास एक समालोचक राहिलेल्या परीक्षकांसाठी कमीत कमी तीन परीक्षक असल्यास एक जादा समालोचक नेमता येईल.
६	उप मुख्य समालोचक	त्यांच्या गटातील जास्तीत जास्त मेहनताना मिळविणा-या समालोचकांपेक्षा रु.१५०/- अधिक,पहिल्या सहा समालोचकांमार्फत एक उप मुख्य समालोचक . जादा उप मुख्य समालोचकांच्या नेमणुकीसाठी कमीत कमी चार समालोचक आवश्यक (पॅनल मध्ये मुख्य समालोचक , उप मुख्य समालोचक यांचा समावेश असावा)	उपमुख्य समालोचकांच्या गटातील जास्तीत जास्त मेहनताना मिळविणा-या समालोचकांपेक्षा रु.५००/- अधिक. उप मुख्य समालोचकांच्या नेमणुकीचे प्रमाण पुढील प्रमाणे :- पहिल्या पाच समालोचकांचा एक गटासाठी एक उप मुख्य समालोचक . जादा उप मुख्य समालोचकांचा नेमणुकीसाठी कमीत कमी चार समालोचक असणे आवश्यक आहे.

७	मुख्य समालोचक	जास्तीत जास्त मेहनताना मिळविण्या-या उपमुख्य समालोचकाचा मेहनताना अधिक	जास्तीत जास्त मेहनताना मिळविण्या-या उपमुख्य समालोचकाचा मेहनताना अधिक रु.१०००/-
८	जोडीस सदस्यांचे एक पॅनल	रु.१०००/- मानधन ही रक्कम सर्व सभासदास सारखी वाटायची. (पॅनल मध्ये मुख्य समालोचक व आवश्यकता असल्यास समालोचकांचा समावेश असावा.पॅनलमध्ये जास्तीत जास्त पाच सदस्य असावेत.)	रु.५०००/-मेहनताना ही रक्कम सर्व सदस्यांमध्ये सारखी वाटायची. (पॅनल मध्ये मुख्य समालोचक, व विभागातील इत्येकी एका उपमुख्य समालोचकाचा समावेश असावा..)
९	निकाल तपासण्यासाठी मेहनताना.		निकाल व प्रमाणपत्र तपासण्यासाठी प्रती विद्यार्थी ०.५० पैसे प्रती जोडीस.
१०	प्रमाणपत्र तपासण्यासाठी मेहनताना.	प्रत्येक परीक्षेचा प्रती नावासाठी ०.२५ पैसे प्रती जोडीस.	
११	प्रश्नपत्रिका पॅकींग करून केंद्रांना पाठविण्यासाठी मेहनताना	तीन रजलपत्रित अधिकारी प्रत्येकी रु.१६०/- वर्ग - ३ चे ७ कर्मचारी रु.८०/- प्रत्येकी. वर्ग - ४ चे ८ कर्मचारी रु.३५/- प्रत्येकी.	परीक्षा निजेक प्रमुख रु.५००/- दोन रजलपत्रित अधिकारी वा सुपरवायझरी कर्मचारी रु.४००/- प्रत्येकी. (एकूण २) वर्ग - ३ चे ७ कर्मचारी रु.२००/-प्रत्येकी. वर्ग - ४ चे ८ कर्मचारी रु.१००/-प्रत्येकी
१२	अक्षरलेखन तज्ञ (अधिव्याख्याता)	शासकीय स्थापना परीक्षेतील गुणवत्ता प्राप्त २४० विद्यार्थ्यांची प्रमाणपत्रे अक्षरलेखन तज्ञांकडून (अधिव्याख्याता) लिहून घेण्यात येतात त्यासाठी त्यांना प्रति प्रमाणपत्र रु.५/- मानधन देण्यात येते.	शासकीय स्थापना परीक्षेतील गुणवत्ता प्राप्त ३२० विद्यार्थ्यांची प्रमाणपत्रे अक्षरलेखन तज्ञांकडून (अधिव्याख्याता) लिहून घेण्यात येतात त्यासाठी त्यांना प्रति प्रमाणपत्र रु. ३ /- इतके मानधन प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

परिशिष्ट “तीन”

शासकीय रेखाकला परीक्षेसाठी प्रती विद्यार्थी देण्यात येणारे विद्यमान व सुधारीत आकस्मिक खर्च दर दर्शविणारा तक्ता :-

अ.क्र.	खर्चाचा प्रकार	आकस्मिक खर्चाचे प्रचलीत दर	आकस्मिक खर्चाचे सुधारित दर
१	आकस्मिक खर्च (Incidental Charges.)	प्रती विद्यार्थी रु.७/-	प्रती विद्यार्थी रु.२०/-

परिशिष्ट “चार”

शासकीय रेखाकला परीक्षा अंतर्गत आकारण्यात येणारे विद्यमान शुल्क आणि सुधारीत शुल्क तपशिल दर्शविणारा एकत्रित तक्ता :-

अ.क्र.	जमा तपशिल	सध्याचे शुल्क	सुधारीत शुल्क
१	एलिमेंटरी परीक्षा फी	प्रति विद्यार्थी रु. ३०/- महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी रु. ६०/- महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी	प्रति विद्यार्थी रु. ५०/- महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी रु. १००/- महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी
२	इंटरमिडिएट परीक्षा फी	प्रति विद्यार्थी रु. ५०/- महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी रु. १००/- महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी	प्रति विद्यार्थी रु. १००/- महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी रु. २००/- महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी
३	गुण पडताळणी	प्रति विद्यार्थी १०/- रुपये	प्रति विद्यार्थी ६०/- रुपये
४	मुख्य प्रमाणपत्र व नांव दुरुस्ती शुल्क.	प्रति विद्यार्थी रु. २५/- महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी रु. ५०/- महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी	प्रति विद्यार्थी रु. १००/- महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांसाठी प्रति विद्यार्थी रु. २००/- महाराष्ट्राबाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी

परिशिष्ट “पाच”

शासकीय रेखाकला परिक्षेत गुणवत्ता यादीत वेणा-या विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारे विद्यमान तसेच सुधारीत बक्षिस व रकमंतील वाढ दर्शविणारा एकत्रित तक्ता:-

परीक्षा	बक्षिसांची यादीची रकम व संख्या	विद्यार्थी संख्या	रकम रुपये	बक्षिसांची सुधारीत रकम व संख्या	विद्यार्थी संख्या	रकम रुपये
एलिमेंटरी	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. १ ते १० उमेदवारांना प्रत्येकी रु.१५०/-	१०	१५००/-	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. १ ते २० विद्यार्थी प्रत्येकी रु.२५०/-	२०	५०००/-
एलिमेंटरी	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. ११ ते २० उमेदवारांना प्रत्येकी रु.१२५/-	१०	१२५०/-	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. २१ ते ४० विद्यार्थी प्रत्येकी रु.२००/-	२०	४०००/-
एलिमेंटरी	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. २१ ते ६० उमेदवारांना प्रत्येकी रु.१००/-	४०	४०००/-	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. ४१ ते १०० विद्यार्थी प्रत्येकी रु.१५०/-	६०	९०००/-
इंटरमिडिएट	गुणवत्ता यादीतील पहिल्या अ.क्र. १ ते १० उमेदवारांना प्रत्येकी रु.२५०/-	१०	२५००/-	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. १ ते २० विद्यार्थी प्रत्येकी रु.२५०/-	२०	५०००/-
इंटरमिडिएट	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. ११ ते २० उमेदवारांना प्रत्येकी रु.२००/-	१०	२०००/-	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. २१ ते ४० विद्यार्थी प्रत्येकी रु.२००/-	२०	६०००/-
इंटरमिडिएट	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. २१ ते ६० उमेदवारांना प्रत्येकी रु.१५०/-	४०	६०००/-	गुणवत्ता यादीतील अ.क्र. ४१ ते १०० विद्यार्थी प्रत्येकी रु.२५०/-	६०	१५,०००
एलिमेंटरी	प्रत्येक विषयांसाठी १० बक्षिस (सहा विषय) प्रत्येकी रु.७५/-	६०	४५००/-	प्रत्येक विषयांसाठी १० बक्षिस (सहा विषय) प्रत्येकी रु.१००/-	६०	६०००/-
इंटरमिडिएट	प्रत्येक विषयांसाठी १० बक्षिस (सहा विषय) प्रत्येकी १००/-	६०	६०००/-	प्रत्येक विषयांसाठी १० बक्षिस (सहा विषय) प्रत्येकी १५०/-	६०	९०००/-
		२४०	२७,७५०		३२०	६१,०००/-